

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
"והוא יפדה את ישראל מכל עוונותיו"
 ליום הכיפורים (על פי שיעור של הרב אלחנן סמט)

- 1. מזמור ק"ל**
- (א) שיר המעלות
- א. ממעמקים קראתי ה'.
 ב. א-דני שמעה בקולי תהינה אזניך קשבות לקול תחנוני.
- ב.ג. אם עונות תשמר י-ה
 א-דני מי יעמד.
 ד. כי עמך הסליחה למען תורא.
- ג.ה. קויתי ה' קוטה נפשי ולדבר הוהליתי.
 ו. נפשי לא-דני משמרים לבקר שמרים לבקר.
- ד.ז. יחל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות.
- ח. והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו. הלוא אתה היא (זרוע ה') המחרבת ים, מי תהום רבה השמה מעמקי ים דרך לעבר גאולים.
- 2. יחזקאל כ"ז, לד**
 עת נשברת (- צור) מימים במעמקי מים מערבך וכל קהלך בתוךך נפל.
- 3. תהילים ס"ט, ב-ג, טו**
 הושיעני א-להים, כי באו מים עד נפש. טבעתי ביון מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושלבת שטפתי. הצילני מטיט ואל אטבעה אנצלה משנאי וממעמקי מים.
- 4. תהילים ס"ט, ג:**
 טבעתי ביון מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושלבת שטפתי.
- 5. תהילים לי:**
 מה בצע בדמי ברדתי אל שחת
- הינדך עפר? היגיד אמתך?**
- 6. עמוס חכם בפירוש 'דעת מקרא' למזמורנו (עמ' תפ, הערה 7):**
 לדעת י' בלאו 'שמרים' הראשון - שם עצם, והשני - פועל, ופירוש הכתוב:
 תקוות נפשי לה' חזקה מתקוותם של השומרים (- שומרי העיר) לבקר (- עד הבוקר), אשר הם שומרים (- מצפים) לבקר (- לבוא הבוקר).
- 7. 'על התשובה', עמ' 67-98, הציטוט לקוח מעמ' 91:**
 זהו ההבדל העצום בין וידוי היחיד לבין וידוי הציבור... היחיד מתוודה מתוך מצב של חוסר בטחון, של דכאון ויאוש של לאחר החטא. וכי איזו ערבות יש לו שיכופר לו?... לא כן וידויה של כנסת ישראל... וידוי זה נאמר מתוך בטחון ואפילו מתוך שמחה, שכן הוא נאמר לפני בן הברית הנאמן, לפני האוהב הגדול.
- 8. הרב סמט:**
 ניתוח מזמורנו, יש בו כדי ללמד עד כמה מתאים מזמור זה לחוויית יום הכיפורים ולתהליך הנפשי העובר על המתפלל ביום הכיפורים מראשיתו ועד לאחר תפילת הנעילה. בראשיתו של היום ובעיקרו, עומד האדם כפוף ושבור מעמקי חטאיו, והוא מתחנן אל ה' שיאזין לקריאתו הנואשת. תפילות היום מעודדות את המתפלל: ה' מחכה לתשובתו וודאי יסלח לחטאיו. "כי לא תחפוץ במות המת, כי אם בשובו מדרכו וחיה".
 אולם עם הגיע תפילת הנעילה, כשמתחזקת התחושה שתפילתנו אכן נשמעה במרום, משתררת בבית הכנסת ציפייה מתוחה: זו הציפייה לתשובת ה' "סלחתי כדברך". תשובה זו אינה נאמרת לנו במפורש, אך הוודאות בקיומה היא המלווה את תקיעת השופר בסיומו של יום, והיא המלווה אותנו לביתנו ששים ושמחים לקראת קיומן של מצוות חג הסוכות.